

فصل اول

کلیات

مقدمه:

ایجاد علاقه به مطالعه و تحقیق و تشویق آن مدت زمان طولانی است که در سر لوحه برنامه های توسعه و پیشرفت کتاب قرار گرفته است. اگر چه دانستن آمار بی سوادان دنیا آسان است اما اطلاعاتی مناسب از بزرگسالان با سوادی است که دست به مطالعه کتاب، مجله، روزنامه نمی توانند و از تعداد شاگردان مدارس که غیر از کتابهای درسی مطالب دیگری نمی خوانند در دست نیست، چرا که خواندن و مطالعه به یک نوع ختم نمی شود بلکه دارای انواع زیادی است که از طرفی عادت به مطالعه با در نظر گرفتن گروه سنی، سطح آموزشی و زمینه های فرهنگی و اجتماعی بسیار متفاوت است (استیگر، ترجمه شکوفی 1377)

در دنیای امروز متغیر قرن بیستم که در هر لحظه در زمینه های متفاوت علمی، هنری، سیاسی، اقتصادی و... یک اتفاق تازه ای پدید می آید اهمیت و ضرورت مطالعه نمودار می شود در این عرصه پر ماجرا انسانها هستند که رقابت می کنند. کتاب و مطالعه و تحقیق در جهان کنونی دیگر کار افراد ویژه ای نیست، حجم اطلاعات و مطالب در شاخه های علمی مختلف به گونه ای است که حتی برای رفع کوچکترین نیاز فردی و یا شغلی باید مقدار زیادی وقت صرف نمود امروزه به اثبات رسیده است کسی که سخن گفتن فرا گرفته باشد به مشکلات نا محدودی فائق آمده که قدرت بزرگترین رایانه های ساخت بشر را پشت سر نهاده است.

بهبود کیفیت خواندن و تحقیق مانند سایر تواناییهای آموختنی امری است که از راه تمرین و ممارست حاصل شود (طوسی 1371)

فرا گرفتن به کمال، مستلزم احراز عادت های تازه ای چه در نحوه اندیشه و چه در شیوه های عمل می باشد. امروزه بهبود اوضاع مطالعه و افزایش سرعت خواندن و درک مطلب یکی از اقدامات مهم آموزش به حساب می آید. تحقیقات مربوط به مطالعه و تحقیق که تقریباً شاخه جدیدی از علم می

باشد کلیه رمزهایی را از این امر فراهم آورده است که هم برای فرد و هم برای جامعه مفید است. سه عامل لازمه و توفیق در فرا گرفتن است: 1- شایستگی که گاه به عنوان هوش و استعداد از آن یاد می شود. 2- علاقه به مطالعه که معمولاً بر اساس ادراک صحیح از اهداف و مقاصد آینده پدید می آید. 3- شیوه های مطالعه. (اوتیس و موریس ترجمه آل رسول 1363)

بیان مسئله

در این پژوهش علاقه به مطالعه و تحقیق به عنوان یک موضوع و مسأله اجتماعی در میان جامعه، خصوصاً منتشر دانشجو مورد بررسی قرار می گیرد مطالعه به مثابه آئینه فرهنگ یک جامعه است به این معنا که مطالعه و تحقیق نمودن و اهمیت آن تا حد زیادی معرف فرهنگ آن جامعه است. مطالعه یک امر اکتسابی است که افراد از طریق مختلف و بر حسب شرایط و محیط اجتماعی و سیاسی خود سبک می کنند متأسفانه در کشور ما حتی در مراکز علمی و آموزشی این مسأله از توجهات لازم و کافی برخوردار نیست (استیگر ترجمه شکوهی 1377)

در جهان متمدن همه کودکان به آموزشگاه می روند و برخی از آنها به دانشگاه راه می یابند و عده بسیاری که به آموزش رسمی ادامه نمی دهند با گوش دادن به برنامه های رادیویی و خاندن روزنامه و مجلات مورد علاقه خود به نحوی به مطالعه می پردازند. هر طرح کلی ناچار باید فشرده و تا اندازه ای گزیده و چکیده باشد از بررسی کامل فعالیتهای مربوط - مطالعه به یک کتاب بزرگی پیرامون روانشناسی انسانی نیاز دارد تا که پیرامون انسان و طبیعت او به بررسی و پژوهش بپردازد (میس ترجمه فرمند پور 1368)

پژوهشگر بر مبنای پژوهشها و تحقیقات انجام شود و منابع موجود در این رابطه مشتاق گشته که تحقیق در این زمینه در بین دانشجویان پسر و دختر رشته مدیریت و برنامه ریزی دانشگاه آزاد اسلامی (واحد کرج) انجام دهد تا نقش عوامل مختلف و چتر فلسفی حاکم بر جامعه در این رابطه مشخص و معین نماید.

ضرورت و اهمیت تحقیق

انسان در پی آن است که تا سطح زندگی خود را حفظ و بهبود بخشد. خواست انسان تنها آن نیست که با فرزندان خود زندگی جاودانه کند. بلکه او می خواهد زندگی فرزندانش بهتر از زندگی خود او باشد، دانشجو می خواهد مطالعاتش در خدمت این سطح عالیتر زندگی می باشد و در لذت بردن از زندگی او را کمک کند (میس، ترجمه فرهمند پور 1368)

ضرورت و اهمیتی که تحقیقات در هر زمینه ای دارند بیانگر آن است که می تواند مسأله و مشکلات را هر چه بهتر شناسایی و راهکارهایی برای نشر و توسعه آنها ارائه داد. از آنجا که مطالعه و علاقه به آن نمایانگر فرهنگ و تمدن جامعه و دولت است لذا در این پژوهش تلاش می شود که با بهره گیری از تمامی امکانات و ابزار مناسب و با استفاده از منابع و کتب علمی مختلف سعی در روشن نمودن مسأله مورد تحقیق نمود تا مسبب حرکتی جهت دار به سوی رشد و بویایی در قشر محصل خصوصاً اقشار دانشجو گردد.

اهداف تحقیق

هدف کلی بررسی راههای مؤثر بر میزان افزایش رغبت و علاقه جهت مطالعه و تحقیق در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی (واحد کرج)

اهداف جزئی

- 1- تعیین میزان رغبت و علاقه دختران و پسران دانشجو به مطالعه و تحقیق.
- 2- تشخیص نمودن عوامل مثبت و منفی در میزان رغبت و علاقه دانشجویان نسبت به مطالعه و

تحقیق

3- اولویت بندی و درجه بندی عوامل آموزش در تعیین میزان رغبت و علاقه دانشجویان به امر مطالعه و تحقیق

4- شناخت روشهای آموزشی که موجب رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می گردد.

فرضیه های تحقیق

- 1- جامعه نقش مهمی در میزان رغبتو علاقه دانشجویان به مطالعه دارد.

2- نقش طبقه بندی اجتماعی دانشجویان در میزان رغبت و علاقه آنها به مطالعه و تحقیق مؤثر است.

3- خانواده از عوامل مهم در ایجاد میزان رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود.

4- مکان و فضای آموزشی مطلوب دانشگاهی موجب افزایش میزان رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود.

5- شرایط تحصیلی نامتناسب موجب کاهش میزان رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود.

6- عدم صلاحیت علمی و علاقه شغلی استادان از عوامل مؤثر در میزان رغبت و علاقه دانشجویان به شمار می رود.

7- رسانه های گروهی و مطبوعات می تواند موجبات افزایش رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق گردند.

سؤالات تحقیق

1- آیا جامعه نقش مهمی در میزان رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق دارد؟

2- آیا نقش جامعه اجتماعی دانشجویان در میزان رغبت و علاقه آنها به مطالعه و تحقیق مؤثر است؟

3- آیا خانواده از عوامل مهم در ایجاد رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق محسوب می شود؟

4- آیا مکان و فضای آموزشی مطلوب دانشگاهها موجب افزایش میزان رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود؟

5- آیا شرایط تحصیلی نامتناسب موجب کاهش رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود؟

6- آیا عدم صلاحیت علمی و علاقه شغلی استادان از عوامل مؤثر در میزان رغبت و علاقه دانشجویان به شمار می رود؟

7- آیا رسانه های گروهی و مطبوعات می توانند موجبات افزایش رغبت و علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق گردند؟

تعاریف عملیاتی واژه ها

برای روشن شدن موضوع و قابل درک و فهم بودن کلمات و لغات به کار رفته در این پژوهش لازم است به تعاریف چند پیرامون اصطلاحات، رغبت، علاقه، مطالعه و تحقیق بپردازیم.

-رغبت: کلمه رغبت از راغب بودن می آید. یعنی انگیزه و هدفی که به فرد نیرو می دهد جهت انجام کار.

-علاقه: یک آمادگی روانی یا شناختی است که از تمرکز و ترکیب مجموعه ای از احساسات و هیجانها در باره موضوعی معین به وجود می آید.

-مطالعه: مطالعه یا خواندن عبارتست از ارتباط کلی فرد با اطلاعات سمبولیک -اطلاعاتی که با علائم و نشانه های گوناگون القا می گردد) موجود در جنبه بصری یادگیری که از طریق 1- تشخیص 2-جذب 3-ادراک (یا ادراک درونی) 4-درک نهایی (ادراک خارجی) 5-ضبط (حفظ) 6-یاآوری 7-ارتباط یا به کارگیری الف - کتبی ب- شفاهی ج - تصور چ- تفکر حاصل می شود.

مطالعه همان خودآموزی است یعنی مطالعه عملی است که خود شخص آن را هدایت می کند.

-تحقیق: عبارتست از یک برنامه و یا مجموعه ای از جستجوهای است که با اجرای آن محقق قادر می گردد تا به شکل یا مسئله مورد مطالعه پاسخ قابل قبول بگوید. و برای تحقیق و پژوهش محقق مراحل زیادی را می گذراند و از ابزار و سائل استفاده می کند تا به هدف خود برسد.

به نظر محقق مطالعه و تحقیق شیوه ای است هدایت گرانه و مرتبط با اطلاعات گوناگون که از طریق مختلف در فرآیند یادگیری برای هدفی خاص ایجاد می شود.

خلاصه فصل

در پایان این فصل پژوهشگر لازم می داند ضمن بیان نمودن اهمیت اهداف و موضوع تحقیق بر نقش حساس و کلیدی آن در شرایط و اوضاع کنونی جامعه خویش و جهان بشری اشاره کند. بنیان هر جامعه را علم و دانش تشکیل می دهد و اگر زمانی جامعه در این زمینه دچار کمبود و نقصان گشت کل بنیان آن جامعه دچار تزلزل می گردد، لذا این موضوع با داشتن چنین اهمیتی باید مد نظر همه افراد جامعه قرار گیرد و با گسترش فرهنگ مطالعه در جامعه و شکوفاسازی افراد خصوصاً استعدادهای نهانی سعی در پیشرفت و ترقی کشور و جامعه داشته باشیم و در جهت کمال انسانی گام برداریم.

فصل دوم: پیشینه تحقیق

مقدمه

به طور کلی می توان گفت که خواندن و مطالعه از دیرباز حتی به روایاتی مختلف از زمان خلقت انسان وجود داشت. زمانی که حضرت آدم (ع) به واسطه سربیزی از فرمان الهی از بهشت بیرون شد پس از سالها ناراحتی و گریه به فرمان خداوند توسط فرشته مقرب الهی به او کلمات استغفار آموخته شد تا بدین وسیله طلب بخشش نماید این حرکت با به وجود آمدن خط در میان انسانها رونق یافت و در پی آن زبانهای مختلف شکل گرفت از طرف دیگر امامان و پیشوایان اهل دین اهمیت و ارزش زیادی نسبت به این مسئله داشتند، چنانچه مولای متقیان حضرت علی (ع) می فرماید (هرکس به من جمله ای بیاموزد مرا بنده خویش ساخته است) در هر زمان بسته به شرایط و اوضاع حاکم بر جامعه مطالعه و کسب علم شدت و یا تضعیف می شد. در عصر حاضر (عصر صنعتی شدن) و عصر رونق و پیشرفت آموزش از اولویت خاصی برخوردار است. هر جامعه با اتخاذ نظامها و متدهای آموزشی و پرورش برتر سعی در سبقت و کمال انسانی هستند. جامعه ای پیروز و

سربلند خواهد بود که به سلاح علم و دانش برتر و بهتر مجهز باشد و این امر مستلزم مطالعه و تحقیق و آگاهی افراد و جامعه در زمینه های گوناگون است. به نقل از کتب در وریات معتبر اشتغال به درس و کتاب به زمانهای بسیار قبل برمی گردد. منصب نبوی پس از آدم الوالبشر و فرزندش شیت به حضرت ادریس رسید دو مختصات نبوی و اسم اعظم و مقام وصایت نصیب وی گردید. علت نامگذاری آن حضرت به ادریس نیز در روایات، کثرت اشتغال وی به درس و کتاب ذکر شده است وی اولین کسی بود که خط نوشت، جامه دوخت و علم خیاطی را تعلیم داد. آن حضرت را منشاء علم بسیاری از علوم مانند نجوم، حساب، هندسه، هیئت و ... دانسته اند. ادریس (ع) سیاست و اداب تمدن و قوانین مملکتی را به مردن یاد می داد. همچنین طرز اداره شهرها و ساختمان سازی را به مردن آموخت و بر اثر تعلیمات آن حضرت 188 شهر بر روی کره زمین بنا گردید. (قصص قرآن، رسولی محلاتی 1377)

در کشور ایران در 25 سال اخیر توجه بیشتری به مسئله لزوم مطالعه و تحقیق و ایجاد عادات به مطالعه شده است. مقدار کتابخانه های عمومی در شهرها رو به افزایش است با تصویب قانون کتابخانه ها لزوم تشکیل کتابخانه های مدارس ایجاد و اداره استفاده از آن در چند ماه مشخص شد و پیشرفت و ازدیاد آنها تا حدودی تامین شد. اما طبق آخرین آماري که چندی قبل از طرف یونسکو منتشر شده بود میانگین زمان مطالعه در شبانه روز در کشورهای مختلف بیان شده بود. ژاپن و آلمان را 4 ساعت ذکر کرده است و ایران، کشوری که زمانی پرچمدار علم و ادب و خطه دانشمندان و اندیشمندان بوده است این رقم به 2 دقیقه نزول کرده است (دارو، ترجمه حکیم جوادی 1377)

کتاب سازنده توسعه دهنده فرهنگ نخبگان است ادیانی که تا به امروز دوام آورده اند و صاحب کتاب بوده اند و جامعه ای که به کتاب اهمیت و اعتباری می دهد و در نشر و توسعه و توزیع آن سرمایه گذاری می کند، جامعه است که به پژوهش و تحقیق بها می دهد آن جامعه فرهنگی برپا و

سازنده دارد. کتاب چه در زمینه شعر و قصه و چه در مضامین آموزشی و علمی می تواند نقض مؤثر در رشد و تربیت صحیح کودکان بازی می کند (خوش نظر، 1372)

محمود حکیمی نویسنده کتاب نوجوانان در باره کتاب این چنین می نویسد: «کتاب خودب می تواند در درک کودکان و نوجوانان شوق پرس و جو و کنجکاوی فراهم کند و او را به جهان انسان بودن یعنی دنیای دانستن و آزاد زیستن رهبری کند» (خوش نظر 1372)

جوامع پویا در ازدیاد کتابخانه ها سهمی دارند وجود کتابخانه منشاء پیشرفت جامعه و انتقال افکار و تجربیات و نجات کشورها از خطرات است کسانی که اوقات فراغت خود را به کتابخانه کب روند از ضعف و پریشانی روح در امان هستند و آرامش بیشتری در زندگی دارند. کتابخوانی علاوه بر استفاده علمی و اخلاقی بهترین سرگرمی و تفریح سالم است. پیشرفت کشورها را می تواند بتیراژ کتابها و کیفیت آنها و مقدار مطالعه کنندگان مورد بررسی قرار داد. همچنین می تواند گفت که کتاب رابطه مستقیمی با رشد فرهنگی آن جامعه دارد. برای هرچه بیشتر شرکت کردن دانش آموزان در مسابقات فرهنگی و هنری و نیز شرکت مداوم در کتابخانه های مدارس و یا کتابخانه های عمومی باید انگیزه مطالعه را در آنان ایجاد کنند همچنین کتابخانه های مدارس را در نظر شرکت دانش آموزان در آن فعال کرد.

(رفوٹ و همکاران ترجمه فرازی 1375)

یکی از اموری که هر جوینده اهل علم و دانش با آنان سر و کار دارد و همواره در طول زندگی به آن نیازمند است مطالعه و تحقیق و تداوم و افزایش مطبومات و اطلاعات است. اگر علم و دانش اندک انسان با مطالعه و فراگیری و تحقیق و جستجو تکمیل نگردد و به آگاهی علم و دانش بگذرد و از حقایق یا عالم هستی با خبر و از آنها بهره مند گردد. در میان اقشار مختلف مردم کسانی که به امر خطیر و ظریف تعلیم و تربیت و سازندگی و پرورش انسانها سر و کار دارند نیاز بیشتری به مطالعه و کسب علوم و معارف علمی و معنی دارند. (رفوٹ و همکاران ترجمه زازی 1375)

سخنی چند از بزرگان در باره مطالعه کتاب:

کتاب باغ و بوستان دانشمندان است (حضرت علی)

در دنیا لذتی که با لذت مطالعه برابری کند نیست (تولستوی)

هر که مدرسه ای ایجاد کرد زندانی را خراب کرد (ویکتور هوگو)

کتاب بنیاد تمدن است، کتاب بر عالم تمدن فرمانروائی می کند. (ولتر)

کتاب بوستان خرمی است که گلهای آن از سلیقه بزرگان می روید (حافظ)

کودک، کتاب، مطالعه

در عصر ما، ذکر این نکته که تا چه حد کتاب و کتابخوانی موجبی برای رشد دینی، اخلاقی، فرهنگی، عقلانی آدمی است، نمی نماید. زیرا همه می دانند که کتابهای مفید و سودمند یکی از مهمترین ابزار رساندن پیام و استقلال فرهنگ و تمدن برشی به نسل دیگر است. با تأیید نقش مؤثر کتاب در زندگی فردی و اجتماعی و حرکات کمالی آدمی آنچه مهم است وجود نویسندگانی است که رسالت و تعهد خود را تسهیل و سیر صعودی کامل انسانی و ارج معنوی اش را احساس کنند و بدانند که چه و چگونه و برای چه کسی کتاب را می نویسند. و بر خوانندگان است که بدانند چه کتابهایی بخوانند و چگونه بخوانند تذکر این نکته لازم و ضروری است که مبدا در میان ضرورت کتاب و کتابخوانی غلو کنیم زیرا باید تا آن حد به کتاب خواندن اعتنا داشت که آدمی را از تفکر بازنگیرد و در حقیقت کتاب آدمی را از خود نگیرد (آشوری 1374)

میلورال تبلچور در سال 1969 منشی بخش کودکان انجمن کتابداران امریکا بود توجهش بر امر ترجمه جلب شد و در این مورد دست به تحقیقاتی زد. او در صدد بود نظر اروپائیان را در باره کتابهای انگلیسی و ادبیات امریکا بداند و در ضمن در باره آنچه که امریکا از آثار اروپائی چاپ و منتشر می شد نیز نظریابی کند.

نتیجه این تحقیق معلوم داشت که در دنیای کودکان نیز همیشه بهترین و مناسبترین کتابها مورد استفاده و نشر قرار نگرفته اند (لویتیس و موریس ترجمه آل رسول 1363)

بزرگترها در انتخاب کتاب برای کودکان نیاز نیاز خدایسندانه جامعه بشیتر از نیازها و خواسته های کودکان در نظر دارند و هر یک ذوق و سلیقه ای خاص خود را دارند. و خوش آمدن و بد آمدن آنان از کتابی، غالب بر اساس تجربه و خواسته های بزرگسالی خودشان است به احتیاجات کودکان، حال آنکه با توجه به خصایص کودکان و نوجوانان و نیازهای این مراحل از زندگی آدمی، کتابی مفید است که محتوایش صلاح آنان را ابلاغ کند و مطلب آن چیزی باشد که در حضور بگنجد و با معاینه و مشاهده بتوان آنان را حاصل کرد شاید این نکته که گفته اند:

بچه ها را در حصار کتاب قرار دهید و با فزونی خاص زمینه را برای علاقمندی آنان به کتاب و کتابخوانی فراهم کنید برای آن است که آنچه به او ارائه می دهید پسند بزرگترهاست. حال آنکه کودکان از بدو تولد مطلوباتی دارند که در پی آنها می گردند و آنها را می جویند اگرچه آنچه را که می خواهند به ایشان ارائه دهید خود به مطالعه راغب خواهند شد آنچه مهم است این است که خواسته های کودکان هیچ گاه رها نشود و غیر از دنیای آنها چیزی موضوع قرار داده نشود. (آدله و درون، ترجمه صراف تهران 1374)

بررسی نتایج تحقیقاتی که در اتریش بر بیش از 40000 شاگرد در مدرسه انجام شد نشان می دهد که یکی از عوامل در پرورش عادات واقعی به مطالعه ارتباط دادن مطالب خواندن است. به مهارت بچه ها در خواندن در مراحل سنی مختلف برای جوابگوئی این نیاز لازم است که:

اولاً: درج مشکل بودن مطالب خواندنی به وسیله یک فرمول خاص معلوم می شود.
ثانیاً: سن خواندن هر شاگرد معلوم شده است سنی که اغلب با سن تقریبی او فرق دارد. (اوتیس و موریس ترجمه آل رسول 1363)

تدارک محیط مناسب برای مطالعه

ایجاد محیطی که برای مطالعه شخص شما مناسب باشد اهمیت بسیار دارد. عناصر تشکیل دهنده یک محیط کاملاً مناسب برای مطالعه و تحقیق برای همه یکسان نیست و هرکس باید خود آنها را کشف و تعیین کند. برای نیل به این مقصود ابتدا باید اطاقی مختص مطالعه تعیین کنید. اطاقی را انتخاب کنید که هر روز در هر صورت امکان در ساعتهای معینی از روز، در اختیار شما باشد، زیرا استفاده از یک مکان ثابت سبب آمادگی ذهنی برای تمرکز حواس در حین مطالعه می شود این اطاق باید دارای شرایطی باشد، آن باید از بروز هر صدا و سایر موجباتی که به از هم گسیختگی حواس می شود دور باشد، جریان هوای تازه در اطاق تأمین باشد، درجه حرارت اطاق را ملایم نگهدارید و برای اطاق مطالعه نور مناسب در نظر بگیرید. میزی که برای مطالعه از آن استفاده می کنید باید راحت و به حد کافی بزرگ و جادار باشد، سطح میز نباید براق باشد چرا که این امر موجب انعکاس نور در چشم و سرانجام سبب خستگی شدید می شود، ایستایی را که موجب انحراف حواس است از روی میز بردارید. برای تحقیق باید محیطی و افرادی را انتخاب کنید که مناسب باشند، بدانید که آن محیط برای تحقیق کار شما محیطی مناسب است و یا آن افراد با شما همکاری دارند یا نه و اطلاعات کافی برای پاسخگویی به سؤالهای شما دارند (اونیس و موریس، ترجمه آل رسول 1363)

اصول مطالعه و تحقیق و فراگیری بهتر آنها

برای بهبود افزایش توان یادگیری می بایست اصول ذیل را با دقت به اجرا بگذارید 1- اصولی که قبل از مطالعه و تحقیق باید رعایت کرد 2- اصولی که هنگام مطالعه و تحقیق باید رعایت کرد 3- اصولی که باید بعد از مطالعه و تحقیق مراعات کرد. (سیف 1374)

اصول قبل از شروع مطالعه و تحقیق

تعیین دقیق هدف: انگیزه و هدف یکی از مهمترین، عوامل در هر امری است که روند آن را آسان و سریع می کند. بنابراین باید از آغاز مطالعه ای دقیق برای خود هدفی را مشخص کنیم تعیین مدت زمان مطالعه و تحقیق و مقدار مطالعه کتاب: اولین اقدامی که بعد از تعیین هدف انجام می دهیم

باید تعیین مدت زمانی باشد که می خواهیم مطالعه و تحقیق نمائیم. چه مقدار از کتاب و درجه زمانی و چه مدت زمانی و چند سؤال برای تحقیق. انتخاب محیط مناسب: یکی از مهمترین عوامل یادگیری و تحقیق تمرکز خواس است. یعنی در هنگام مطالعه ذهن شما باید روی موضوع مورد نظر دقیق باشد و بر آن توجه کند تا با فرآیند یادگیری به خوبی انجام گیرد. و در هنگام تحقیق باید سعی کنید که در مورد موضوع مورد نظر صحبت کنید و از موضوع اصلی منحرف نشوید. اجتناب از پرخوری، سعی کنید قبل از شروع مطالعه، غذای زیاد و سنگین نخورید و با وضعیت جسمانی راحتی به مطالعه پردازید. (سیف 1374)

اصول هنگام مطالعه و تحقیق

-مطالعه فعالانه: دانش آموز یا دانشجوئی که به منظور یادگیری و به صورت هدفدار مطالعه و تحقیق می کند در واقع برای به نتیجه رسیدن و بهره بردن می کوشد برای یادگیری بهتر باید مطالعه را فعال کند و با کوشش مطالب بیاموزد و با دقت و توجه به امر تحقیق پردازد. شما با گزینش نکته ها مهم، علامتگذاری، حاشیه نویسی. خلاصه نویسی، حل تمرینها می توانید خود را فعال و پویا نمائید. حفظ تمرکز و آرامش هنگام مطالعه و تحقیق: مهمترین راه برای درک مطالب، این است که از هیجان زدگی در زمان مطالعه اجتناب ورزید زیرا این امر منجر به عدم تمرکز و در نتیجه عدم فهم مطالب می شود، تقویت حافظه و استراحت: برای درک و فهم فرایند مطالعه باید حافظه خود را از طریق روشهای گوناگون فیزیولوژیکی و فکری تقویت نمائید و با استراحت کوتاه خستگی را رفع و بحران فشار را کم کنید. تخمین مقدار دشواری مطالب و زمان مطالعه و تحقیق: مقدار زمانی که برای مطالعه کتاب و یا تحقیقی که در اختیار دارید و میزان دشواری کتاب و یا آن تحقیق مورد نظر را تخمین بزنید. توجه به هدف شما از مطالعه کتاب و میزان دشواری مطالب شما در طرح یک برنامه مناسب و کنترل صحیح روش مطالعه کمک می کند به طور کلی هدف از

خواندن و یا هدف از تحقیق باید مشخص و به مبنای اصول و قواعد خاص انجام گیرد (نصرت

(1371)

روشهای مطالعه:

الف) خواندن اجمالی: این نوع روش مبتنی بر یک نمونه گیری سریع از نکات اساسی و صرف نظر کردن از جزئیات است، در این روش، مطالعه در جستجوی نکات کلیدی در باره مواد و ساختمان مطالب و دیدگاه و سبک مولف است، همچنین برای افزایش میزان علاقه خود نسبت به مطالب به طرح سؤالاتی در مورد مطالب خواندنی پردازید، این روش دارای فنونی است که به شرح مختصری

از آن می پردازیم (سیف 1368)

فنون خواندن اجمالی

1- کشف ساختمان مطالب: پیش از مطالعه کتاب به طور کامل قسمتهای اصلی کتاب که بر اساس آن مطالب کتاب سازمان یافته اند می پردازیم، همچنین به کشف اندیشه های مهم کتاب توجه می نمائیم. این کار مستلزم اندیشیدن و یا روی کاغذ آوردن یک جلد کامل در باره عنوان و مقدمه و همچنین خلاصه فصل کتاب است 2- بیان هدف: ایا هدف خود را از مطالعه کتاب مشخص کرده اید؟ با چه دقتی می خوانید؟ اگر برای کسب اطلاعات کامل و جامع کتاب را می خوانید سرعت شما باید کمتر از موقعی باشد که به دنبال کسب یک دید کلی از کتاب و یا برای سرگرمی آن را مطالعه می کنید؟

روش سریع خواندن

روش سریع خواندن مستلزم یک حرکت منظم و همراه با ریتم چشم بر روی صفحات است در حالی که روش خواندن اجمالی مبتنی بر یک روش انتخابی و نمونه گیری از مطالب و عبارات اساسی و

کلیدی است، این روش خواندن امکان مرور کردن مطالب را به طرز بسیار سریع می سازد، نتیجه این کار، گاهی خیلی وسیع، ولی نه خیلی دقیق از محتوای کتاب با مطالب خواندنی است، هدف از سریع خواندن یک کتاب، کسب یک آشنایی کلی مطالب از طریق مرور کردن با یک سرعت فوق العاده (سیف 1368)

روش خواندن تجسمی
هدف از خواندن تجسمی افزایش دامنه تمرکز حواس و درک عمیق معانی است طرح سؤال در تمام اوقات مفید است، طرح سؤال قبل از خواندن و در ضمن خواندن قدرت پیش بینی و علاقه شما را افزایش می دهد طرح سؤال به هنگام مطالعه، علاقه شما را حفظ می کند و در تجزیه و تحلیل مطالب دشوار به شما کمک می کند، این روش به تمرکز بیشتر حواس و درک عمیق تر معانی به شما کمک می کند. (سیف 1368)

روش خواندن انتقادی
منظور از خواندن انتقادی، قضاوت کردن در مورد درستی، اعتبار، یا ارزش مطالب خواندنی بر اساس ملاکها یا استانداردهای صحیح است، این روش با یک ذهن فعال و پرسنده برای قضاوت کردن صحیح اهمیت فراوان دارد، در این رابطه خواننده می تواند از چند روش استفاده کند. 1- سوال کردن: خواننده با مؤلف یک گفت و شنود برقرار می کند و به کشف علل و مهم بودن مطالب می پردازد. 2- استنباط کردن: خواننده به کشف فرضیه ها، نتیجه گیریها، مفاهیم صنفی مؤلف می پردازد. 3- ربط دادن: خواننده به رابطه بین مطالب یک اثر و همچنین رابطه مطالب و تجربیات خود دست می یابد. (سیف 1368)

روش خواندن عبارت تکراری

اگر خواننده با عبارات و جملاتی که مرتباً در بیان مطالب تکرار می شود. خصوصاً در مورد مطالب علمی می تواند با سهولت بیشتری مفید واقع شود روش عبارت خوانی دو سطح دارد: یکی سطح مکانیکی، دیگری سطح ادراکی، سطح مکانیکی مربوط به عادت دادن چشم برای حرکت سریع از طریق توجه کردن به گروه کلمات، در عوض توقف چشم بر روی کلمات هر چند خواننده بر سطح مکانیکی روش سریع خوانی بیشتر تسلط یابد. در سطح ادراکی میزان فراگیری مطالب برای وی بیشتر می شود از نظر سطح ادراکی خواننده باید به تدریج یادگیرد تا معانی و مفاهیم مطالب خواندنی از ترکیب کلمات یعنی عبارت کسب کند. هدف از روش عبارت خوانی، افزایش سرعت مطالعه است از طریق خواندن عبارت و جملات به عوض خواندن کلمات (سیف 1368)

روش دقیق خواندن

فنون اساسی دقیق خواندن عبارتند از سازمان دادن، مرتب کردن، حاشیه نویسی، علامت گذاری و خلاصه کردن است که به شرح مختصری از هر یک می پردازیم 1- سازمان دادن و مرتب کردن: سازمان دادن مستلزم تعیین سطوح مختلف مطالب از نظر معانی است. با استفاده از این شیوه به فهمیدن بهتر مطالب و یادآوری سریعتر آنها کمک می کند، زیرا از این طریق یادگیرنده نکات اصلی و جزئیات را بهتر یاد می گیرد. 2- علامتگذاری و حاشیه نویسی: آن روشی است که با علامت گذاری و نوشتن رمزها و نشانه ها بر روی مطالب کتاب. ساختمان مطالب، مشخص می شود. این روش همچنین شامل نوشتن حواشی است که بدان وسیله تداعی، انتقادات و سؤالات شما مشخص می شود. 3- خلاصه کردن: خلاصه یک مرور از مطالبی است که خوانده اید: در واقع بیان مجردی است که از کلمات اصلی به زبان خود شما خلاصه نمودن باعث می شود که درک و فهم ما از مطالب بیشتر شود و همچنین مرور کردن آسان یم شود. هدف از این روش درک مطلب، نگهداری منظم و منطقی در حافظه است (سیف 1368)

خواندن به عنوان یادگیری:

فرق بین یادگیری توأم با آموزش و یادگیری به واسطه خودکشف کردن، کسب اطلاعات بیشتر یادگیری است و به این طریق آنچه را که انسان قبلاً نمی دانسته است یاد می گیرد. اما دو تفاوت مهم بین این دو نوع یادگیری وجود دارد. مطلع شدن از چیزی صرفاً به معنی دانستن آن است، آگاهی داشتن یعنی آشنایی با تمام جوانب مطلبی که چرا چنین است، روابطش با دیگر حقایق چیست؟ این روابط از چه نظر متفاوت و از چه نظر یکسانند و غیره. این تصاویر مطالع شدن و آگاهی یافتن مانند تفاوت‌های به خاطر آوردن و توانایی توضیح دادن این موجود است. تفاوت این دو نوع یادگیری در بدو امر تفاوتی است در مطالبی که فراگیر روی آنها کار می کند به طور خلاصه هنر خواندن شامل مقام مهارت‌هایی می شود که برای کشف و فهمیدن بدون کمک دیگران ضرور است. (آدلروون دورن، ترجمه صراف تهرانی 1371)

فعالیت و خواندن

منظور از خواننده کسی است که قسمت زیادی از اطلاعات و دانش خود را راجع به جهان از طریق خواندن کسب کند. امروزه برخی معتقدند که خواند، ضرورت پیشین ندارد رادیو بخصوص تلویزیون بسیاری از وظایف چاپ را بدوش گرفته است. شاید دانش کنونی ما از دنیاست به سابق بیشتر باشد تا جایی که دانش لازمه فهمیدن است بسیار هم پسندیده است ولی آنقدر هم که عموماً تصور می کنند دانش لازمه فهمیدن نیست برای فهمیدن موضوعی، دانش جزئیات آن ضرورتی ندارد. داشتن حقایق بسیار در مورد یک مطلب اغلب مانند عدم آگاهی از آن باعث خود درک شدن مطلب می شود ما امروزه آنها آنقدر در حقایق غرق شده این که به ساختمان صدمه می زند (آدلروون دورن، ترجمه صراف تهرانی 1371)

خواندن فعال:

چون خواندن هر نوع مطلبی فعالیت است هر نوع خواندنی نیز تا اندازه ای باید فعالانه باشد. مسلماً خواندن غیرفعال ممکن است با چشمان بدون حرکت و مغز به خواب رفته نمی توان خواند. بنابراین وقتی خواندن فعال را با خواندن غیرفعال مقایسه می کنیم منظور این است که در آغاز بر این موضوع توجه کنیم که خواندن کم و بیش با فعالیت همراه است در ثانی هرچه خواندن با فعالیت بیشتر همراه باشد نتایج بهتر به همراه دارد. حقیقتش این است که خواندن غیرفعال به طور کلی وجود ندارد. بسیاری معتقدند که در مقایسه با نوشتن و صحبت کردن که آشکارا فعال هستند خواندن و گوش کردن انفعالی است. خواندن مانند نوشتن فعالیتی پیچیده است. خواندن شامل اعمالی جداگانه زیادی است که تمام این اعمال در خواندن خوب باید انجام شود. هرکس که بتواند قسمت بیشتری از این اعمال را انجام دهد بهتر می تواند بخواند (آلدرون درون، ترجمه صراف تهران 1371)

زمان خواندن و تحقیق

صرف نظر از راهبردهایی که کودکان به کار می برند میزان وقتی که آنها خود به صرف مطالعه می کنند در طول دبستان به طور ثابت افزایش می یابد. نه تنها کودکان وقت بیشتری را صرف مطالعه می کنند بلکه مطالعه ایشان کارآمدتر است. برای اینکه معلمان به دانش آموزان بیاموزند چگونه از یادگیری خود آگاه شوند و به ایشان کمک کنند تا مهارتهای مهم مطالعه را در خود پرورش دهند باید از فرایند تشخیص دهند و از ضرورت تعبیر روشهای آموزشی در طول سالهای تحصیلی آگاه باشند. معلمان دو مسئولیت مکمل هم در تسهیل پردازش اطلاعات دارند: اولاً مطمئن شوند مطالب با نحوی ارائه و تقویت می شود که یادگیری در هر مرحله از پردازش انجام گیرد و ثانیاً به دانش آموزان آموزش دهند که چگونه این کار را خود انجام دهند و یادگیری و یادآوری خود را تسهیل کنند. راهبردهای یادگیری و یاد بسیاری مهارتهای مطالعه در طول برنامه درسی حائز اهمیت است.

اهداف خواندن

خواندن جریانی است که فکر بدون کمک از منبع خارجی و با تمرکز روی مطلب نوشته شده با استفاده از نیروی خویش سبب ارتقاء خود شود. فکر از درک کمتر به ادراک بیشتر می رسد، اعمال مختلف و ماهرانه ای که باعث است ارتقا می شوند هنر خواندن را تشکیل می دهند فرق میان خواندن برای کسب اطلاعات و خواندن برای فهمیدن بسیار عمیق است. واژه خواندن را می توان به صورت دو تعبیر مشخص بیان کرد - شرطی که بتوان دو هدف خواندن را از یکدیگر متمایز کرد. اولین تعبیر از خواندن، خواندن چیزهائی مانند روزنامه، مجله، یا هر چیز دیگری است که راجع به مسائل جایر صحبت می کند که بر طبق ذوق و استعدادی که داریم برای ما کاملاً قابل فهم است. این گونه مطالب ممکن است به معلومات بیفزاید ولی درک انسانی را بهبود نیم بخشند چون درک آدمی قبل از شروع به خواندن آنها مساوی بوده است. دومین تعبیر خواندن آن است که شخص بکشد آنچه را که در آغاز اصلاً نمی فهمد بخواند. در اینجا مطلبی که خواننده می شود در آغاز از سطح فکر رابطه ای بین دو چیز نابرابر باید امکان پذیر باشد و الا چه در گفتار و چه در نوشتار از یکدیگر نمی توانند چیزی یاد بگیرند.

خلاصه فصل دوم:

در این فصل پژوهشگر به ذکر پیشنیء تحقیق و بررسی دیدگاهها و نظریه های اندیشمندان در این زمینه پرداخته است. در ادامه ضمن عرض عوامل مؤثر در مطالعه و تحقیق شیوه های خواندن و مطالعه و تحقیق را ذکر کرده و با بیان راهکارهایی از متقدمین اهل علم در این زمینه این فصل را به پایان می رسانم.

فصل سوم

روش اجرای تحقیق

مقدمه

تحقیق یکی از پایه های بسیار اساسی در پیشرفت علوم است. هر محققى از نتایج تحقیق خود مسئله ای را می شکافد و نکته مهمی را روشن می کند. بی تردید یافته های او می تواند برای پژوهشگران دیگر مورد استفاده قرار گیرد. هر محقق باید یافته های خود را با دیگران در میان بگذارد. یعنی باید تحقیق خود را گزارش نماید. برای تحقیق دستورالعملهایی پیشنهاد شده است. با عنایت به شیوه های مختلف در علوم متفاوت یک اصل کلی را می توان برای تمام آنها بیان کرد و آن عبارت از این است که تحقیق باید شامل مقام مطالبی باشد که خواننده را یاری کند تا تحقیق و نتایج به دست آمده آنرا درساید.

روش تحقیق

در این تحقیق از طریق پرسشنامه های محقق ساخته استفاده شده است.

جامعه آماری:

جامعه آماری مورد تحقیق در این پژوهش کل دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی (واحد کرج) است.

نمونه آماری:

در این پژوهش تعداد دویست نفر از دانشجویان که به صورت تصادفی انتخاب شده اند استفاده شده است.

ابزار تحقیق:

ابزار تحقیق در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته است که شامل سه قسمت 1-مقدمه 2-
سؤالات هویتی 3-سؤالات اهدافی می باشد.

روشهای آماری

روشهای به کار گرفته شده در این تحقیق به صورت تجزیه و تحلیل توصیفی به دست آمده که در
صورت جداول توزیع فراوانی و مجذور برخی مورد بررسی قرار گرفته است.

متغیرها

متغیر مستقل: عوامل مؤثر

متغیر وابسته: میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق

توضیح روشهای آماری:

آزمون مجذور خی (کای) X^2 یکی از انواع آزمونهای پارامتری است که در مورد داده های شمرده
شده به کار می رود. این آزمون صرفاً برای برآوردن این احتمال که آیا عاملی غیر از عامل تصادفی
رابطه ظاهری ایجاد کرده است یا نه. به دست آوردن X^2 معتبر نشان می دهد که تغییری به طور
نظامدار با یکدیگر مربوطند و دیگر آنکه رابطه مشاهده شده به مراتب بیش از خطای تصادف یا
اشتباه نمونه گیری است. مشاهدان مجذور خی باید به صورت جدول دوبعدی تنظیم شود. در هر
طبقه فراوانیهای مورد انتظار (fe) در برابر فراوانیهای مشاهده شده (fo) نوشته می شود. فراوانیهای
مشاهده شده (fo) نشان دهنده فراوانیهایی است که در عمل روی داده است.
فراوانیهای مورد انتظار (fe) نشان دهنده فراوانیهایی است که در صورت نبودن رابطه بین دو متغیر
انتظار می رود که روی داده باشد.

برای محاسبه فراوانیهای مورد انتظار از فرمول زیر استفاده می شود.

(مجموع فراوانیهای افقی) (مجموع
فراوانیهای عمودی)

$$= \frac{\quad}{fe}$$

مقدار X^2 از فرمول زیر محاسبه می شود.

$$X^2 = \sum \frac{(fo - fe)^2}{fe}$$

fo ← فراوانی مشاهده شده

fe ← فراوانی مورد انتظار

\sum ← مجموع

فصل چهارم

تجزیه و تحلیل داده ها

تجزیه و تحلیل آماری داده ها

در این فصل محقق بر تجزیه و تحلیل داده های آماری پرداخته است. در این فصل برای هر سؤالی

در جدول تهیه نموده ام که فراوانی هر طبقه عمودی و افقی مشخص شده است که این امر با نگاه

به جدول مشخص می شود. در جدول بالا فراوانیهای مورد انتظار (fe) از طریق فرمول

(مجموع فراوانیهای افقی) (مجموع
فراوانیهای عمودی)

$fe =$

$$\frac{\quad}{\quad}$$

محاسبه شده است در جدول پائین با استفاده از سیکل‌های فراوانیهای مشاهده شده (fe) و

فراوانیهای مورد نظر مقدار X^2 فرمول $X^2 = \sum \frac{(fo - fe)^2}{fe}$ محاسبه شده است.

آیا طبقات متوسط جامعه علاقمند به مطالعات موضوعات خاص هستند؟

گروهها	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	62 (55)	48(55)	110
خیر	38(45)	52(45)	90
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	62	55	7	49	0/88
خیر	38	45	7	49	1/08
پسر					
بلی	48	55	7	49	0/88
خیر	52	45	7	49	1/08

$$\chi^2 = 3/92$$

چون مجذور خی محاسبه شده از مقدار معیار جدول در سطح اطمینان 95 درصد با 5 درصد خطا است تفاوت معنی دار نیست یعنی نمی توان قضاوت قابل اطمینانی مبنی بر وجود تفاوت واقعی و معتبر بین پاسخها داشته باشیم.

آیا والدین شما به مطالعه موضوعات موضوعات مختلف علاقمند هستند؟

پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی	74(51)	28(51)	102
خیر	26(49)	72(49)	98
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	74	51	23	529	10/36
	خیر	26	49	23	529	10/74
پسر	بلی	28	51	23	59	10/36
	خیر	72	49	23	529	10/74

$$X^2 = 42/28$$

چون مجذور خی محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 خطا می توان گفت که والدین دانشجویان بر مطالعه موضوعات مختلف علاقمند هستند.

آیا رضایت شغلی استادان علاقه شما را به مطالعه و تحقیق بهبود می بخشد؟

پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی	0(30)	60(30)	60
خیر	100(70)	40(70)	140
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	0	30	30	900	30
خیر	100	70	30	900	12/84
پسر					
بلی	60	30	30	900	30
خیر	40	70	30	900	12/84

$$X^2 = 85/68$$

چون مجذور خی محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 خطا می توان گفت که رضایت شغلی استادان علاقه دانشجویان را به مطالعه و تحقیق بهبود می بخشد.

آیا برنامه های تلوزیونی در علاقه شما به مطالعه تأثیر گذار است؟

پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی	60(53)	46(53)	106
خیر	40(47)	54(47)	94
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	60	53	7	49	0/92
خیر	40	47	7	49	1/04
پسر					
بلی	46	53	7	49	0/92
خیر	54	47	7	49	1/04

$$\chi^2 = 3/92$$

چون مجذور خی محاسبه شده از مقدار جدول در سطح اطمینان 95 درصد با 5 درصد خطا تفاوت معنی دار نیست یعنی نمی توان قضاوت قابل اطمینان مبنی بر تفاوت واقعی و معتبر بین پاسخها داشت.

به نظر شما آیا صلاحیت علمی استادان منوط به میزان علاقه آنها به مطالعه و تحقیق در گذشته و حال است؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	98(70)	42(70)	140
خیر	2(30)	58(30)	60
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	98	70	28	784	11/2
	خیر	1	30	28	784	26/12
پسر	بلی	42	70	28	784	11/2
	خیر	58	30	28	784	26/12

$$X^2 = 74/66$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است یعنی 999 در هزار و با 0/001 خطا می توان گفت که صلاحیت علمی استادان وابسته به میزان مطالعه و تحقیق آنها در سه بعد زمان است.

آیا فقر مالی در میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق مؤثر است؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
-----------------	------	-----	-----

پاسخها \			
بلی	92(62)	32(62)	124
خیر	8(38)	68(38)	76
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	92	62	30	900	14/5
	خیر	8	38	30	900	23/68
دختر	بلی	32	62	30	900	14/5
	خیر	68	38	30	900	23/68

$$X^2 = 74/66$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که فقر مالی و اقتصادی در میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق موثر است.

آیا شرایط تحصیلی نامناسب موجب کاهش میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود؟

گروهها \	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	96(67)	38(67)	134
خیر	4(33)	62(33)	66
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	96	67	29	841	12/54
	خیر	4	33	29	841	25/48
دختر	بلی	38	67	29	841	12/54
	خیر	62	33	29	841	25/48

$$X^2 = 76/04$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که شرایط نامناسب موجب کاهش میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق می شود.

به نظر شما آیا علاقه به مطالعه در افراد اکتسابی است؟

گروهها	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	92=70	92(70)	48(70)140
خیر	8(30)	52(30)	60
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	92	70	22	484	6/9
خیر	8	30	22	484	16/12
پسر					
بلی	48	70	22	484	6/9
خیر	52	30	22	484	16/12

$$X^2 = 46/04$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که علاقه به مطالعه در افراد اکتسابی است.

آیا مکان آموزشی در میزان علاقه شما به مطالعه و تحقیق تاثیرگذار است؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	96(82)	62(82)	164
خیر	4(18)	32(18)	36
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	96	82	14	196	2/38
خیر	4	18	14	196	10/88
پسر					
بلی	62	82	14	196	2/38
خیر	32	18	14	196	10/88

$$X^2 = 26/52$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که مکان آموزشی در میزان علاقه دانشجویان به مطالعه و تحقیق تاثیر دارد.

آیا فضای آموزشی مناسب علاقه شما را به مطالعه و تحقیق افزایش؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	18(28)	38(28)	56
خیر	82(72)	62(72)	144
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	18	28	28	784	3/56
خیر	82	72	28	784	1/38
پسر					
بلی	38	28	28	784	3/56
خیر	62	72	28	784	1/38

$$X^2 = 26/52$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از سطح اول اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا اطمینان می توان گفت که فضای آموزشی مناسب علاقه دانشجویان را به مطالعه و تحقیق افزایش می دهد.

آیا والدین شما صرفاً به مطالعه موضوعات اقتصادی علاقمند هستند؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	82(74)	66(74)	148
خیر	18(26)	34(26)	52
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	82	74	8	64	0/86
خیر	18	26	8	64	2/46
پسر					
بلی	66	74	8	64	0/86
خیر	34	26	8	64	0/86

$$X^2 = 6/64$$

چون مجذور خی محاسبه شده از مقدار معیار جدول در سطح اطمینان 99 درصد با یک درصد خطا تفاوت معنی دار است یعنی می توان قضاوت قابل اطمینان مبنی بر تفاوت واقعی و معتبر بین پاسخها ارائه شده است.

به نظر شما آیا پول کافی در میزان علاقه افراد به مطالعه و تحقیق دخیل است ؟

گروهها	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	98(70)	42(70)	140
خیر	2(30)	58(30)	60
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	98	70	28	784	11/2
خیر	2	30	28	784	26/12
پسر					
بلی	42	70	28	784	11/2
خیر	58	30	28	784	26/12

$$X^2 = 74/64$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که پول کافی در میزان علاقه افراد به مطالعه و تحقیق دخالت دارد و تفاوت کاملاً معنی دار وجود دارد

آیا والدین شما علاقمند به مطالعه هستند؟

گروهها \ پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی	98(78)	58(78)	156
خیر	2(22)	42(22)	44
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	98	78	20	400	5/12
خیر	2	22	20	400	5/12
پسر					
بلی	58	78	20	400	5/12
خیر	42	22	20	400	5/12

$$X^2 = 20/48$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که والدین به مطالعه علاقه دارند و تفاوت کاملاً معنی داری وجود دارد.

به نظر شما آیا افراد ضعیف و پائین جامعه صرفاً به مطالعه درسی علاقمند هستند؟

گروهها \ پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی			
خیر			

بلی	68(53)	38(53)	106
خیر	32(47)	62(47)	94
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	68	53	15	255	4/24
	خیر	32	47	15	255	4/78
دختر	بلی	38	53	15	56/25	4/24
	خیر	62	47	15	56/25	4/78

$$X^2 = 18/04$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که افراد طبقه پائین جامعه به مطالعه درسی علاقمند هستند و تفاوت کاملاً معنی داری وجود دارد.

آیا علاقه افراد طبقه مرفه نسبت به مطالعه و تحقیق کیفی است؟

گروهها	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	58(44)	30(44)	88
خیر	42(56)	70(46)	112
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	58	44	14	196	4/44
خیر	42	56	14	196	3/5
دختر					
بلی	30	44	14	196	4/44
خیر	70	56	14	196	3/5

$$X^2 = 15/88$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که علاقه افراد مرفه به مطالعه و تحقیق کیفی است و تفاوت معنی داری وجود دارد.

به نظر شما آیا دانشجویان به مطالعه غیردرسی علاقمند هستند.

پاسخها	دختر	پسر	جمع
بلی	54(40)	26(40)	80
خیر	46(60)	74(60)	120
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	54	40	14	196	5/8
خیر	46	60	14	196	3/26
پسر					
بلی	26	40	14	196	5/8
خیر	74	60	14	196	3/26

$$X^2 = 16/32$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول، چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با اطمینان 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که دانشجویان به مطالعه غیردرسی علاقمند هستند و تفاوت کاملاً معنی داری وجود دارد.

آیا به تناسب اقشار موجود در هر جامعه میزان علاقه آنان به مطالعه و تحقیق مختلف است؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	64(48)	32(48)	96
خیر	36(52)	68(52)	104
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$	
دختر	بلی	64	48	16	256	5/32
	خیر	36	52	16	256	4/92
پسر	بلی	32	48	16	256	5/32
	خیر	68	52	16	256	4/92

$$X^2 = 20/48$$

چون مجذور خی محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول. چون X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که والدین دانشجویان بر مطالعه و تحقیق موضوعات مختلف علاقمند هستند.

به نظر شما آیا فرهنگ جامعه در میزان علاقه افرا آن جامعه به مطالعه و تحقیق دخالت دارد؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	26(43/2)	60(43/12)	86
خیر	74(57)	40(57)	114

جمع	100	100	200
-----	-----	-----	-----

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	26	43/2	17	289	6/72
خیر	74	57	17	289	5/06
دختر					
بلی	60	43/2	17	289	6/72
خیر	40	57	17	289	5/06

$$X^2 = 23/56$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که فرهنگ جامعه در میزان علاقه افراد آن جامعه به مطالعه و تحقیق دخالت دارد. آیا برادر و یا خواهر شما علاقه جدی به مطالعه دارند؟

گروهها	دختر	پسر	جمع
پاسخها			
بلی	92(72)	52(72)	144
خیر	8(28)	48(28)	56
جمع	100	100	200

	f_o	fE	$ f_o - fE - 0.5$	$[f_o - fE - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - fE - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	92	72	20	400	5/54
خیر	8	28	20	400	14/28
دختر					
بلی	52	72	20	400	5/54
خیر	48	28	20	400	14/28

$$X^2 = 39/64$$

با توجه به X^2 محاسبه شده در مقایسه با X^2 جدول X^2 محاسبه شده از هر دو سطح اطمینان بزرگتر است تفاوت معنی دار است یعنی با 999 در هزار و با 0/001 درصد خطا می توان گفت که دختران و پسران به مطالعه علاقمند هستند و تفاوت کاملاً معنی داری وجود دارد.

آیا تنبیه در میزان علاقه شما به مطالعه و تحقیق تاثیرگذار است؟

پاسخها \ گروهها	دختر	پسر	جمع
بلی	34(30)	26(30)	(30)60
خیر	66(70)	74(70)	140
جمع	100	100	200

	f_o	f_e	$ f_o - f_e - 0.5$	$[f_o - f_e - 0.5]^2$	$\frac{[f_o - f_e - 0.5]^2}{E}$
دختر					
بلی	34	30	4	16	1/86
خیر	66	70	4	16	0/22
پسر					
بلی	26	30	4	16	1/86
خیر	74	70	4	16	0/22

$$X^2 = 4/16$$

چون مجذور خی محاسبه شده از مقدار معیار جدول در سطح اطمینان 95 درصد و با 5 درصد خطا است تفاوت معنی دار نیست یعنی نمی توان قضاوت قابل اطمینانی مبنی بر وجود تفاوت واقعی و معتبر بین پاسخها داشته باشیم.

فصل پنجم

مقدمه

پژوهشگر در این تحقیق نسبت به تمامی موضوعات و مطالب با دیدی کنجکاوانه و با تفکری تحلیلی گرایانه پرداخته است زیرا داشتن این دو خصلت در فرد باعث ایجاد علاقه او می شود. پژوهشگر به دنبال هدفی که از این پژوهش داشت با دقت و تمرکز حواس و به دور از هجوم تفکرات به توصیف و تحلیل موضوع پرداخته است تا بتوان با مجموع این تحقیقات راهکارهایی را برای ایجاد علاقه به مطالعه در افراد خصوصاً طبقه محصل پدید آورد.

خلاصه پژوهش:

در فصل اول این پژوهش موضوع مورد بررسی این است که بدانیم چه عواملی باعث افزایش رغبت و علاقه به مطالعه و تحقیق در دانشجویان می شود. همان طور که می دانیم علاقه یک نیروی انسانی است که در سلامت جسمی و روحی انسان نقش قابل توجهی دارد. در این فصل اهداف فرضیه ها و سوالات تحقیق مطرح شده تا بتوانیم پیرامون آنها به بررسی بپردازیم. در فصل دوم به ذکر تاریخچه همچنین نظرات و دیدگاههای مختلف پیرامون موضوع تحقیق پرداخته شده است. در فصل سوم این پژوهش به روی 200 نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد (واحد کرج) انجام گرفته که از طریق پرسشنامه محقق ساخته و جمع آوری داده و اطلاعات اقدام به بررسی فرضیه های مطرح شده نمودیم.

در فصل چهارم با این پژوهش برای اثبات یا رد فرضیه های آزمون از تجزیه و تحلیل توصیفی نتایج که به صورت جداول توزیع فراوانی و مجذور خی استفاده شده است.

نتیجه گیری:

نتیجه به دست آمده توسط محقق از این پژوهش این است که عوامل مختلفی در میزان علاقه دانشجویان به مطالعه دخالت دارند که این عوامل خود بسته به شرایط گوناگون ضعف و شدت می یابند این عوامل از جامعه شروع می شود و به زیرمجموعه های آن ختم می شود. به نظر پژوهشگر مسئولین و صاحب نظران هستند که باید با دیدی تحلیل گرایانه به بررسی این موضوع مهم پرداخته و راهکارهای مناسب در این زمینه اتخاذ نمایند. نقش خانواده خصوصاً والدین اهمیت بسزایی دارد.

والدین چه تدابیر و شیوه هایی را اتخاذ نمایند تا فرزندان خود را به سوی مطالعه و خواندن هدایت نمایند. هر یک از این عوامل نقشهای والدین را در این مسیر ایفا می کنند که حائز اهمیت و جای بحث و بررسی دارد.

محدودیتها.

- 1- فقدان منابع و مآخذ مطالعاتی کافی در زمینه پژوهش
- 2- عدم همکاری موسسات و ارگانها با پژوهشگران
- 3- نداشتن امکانات کافی و عدم دسترسی به کتب و منابع خارجی در ارتباط با موضوع
- 4- عدم دسترسی به افراد ذیصلاحی که قبلاً در این زمینه تحقیقاتی انجام داده اند.

فهرست منابع

1- آدلرو دورن، چگونه کتاب بخوانیم ترجمه محمد صراف تهرانی، انتشارات آستان قدس رضوی
1374

2- آشوری، شهریار، آئین مطالعه، انتشارات گوتنبرگ (تهران) 1374

3- استیگر، رالف، شیوه های مطالعه، ترجمه دکتر علی شکوفی انتشارات هیأت امنان کتابخانه های عمومی کشور، چاپ اول 1377

4- اور، فرد. ای، روشهای مطالعه برای دانش آموزان و دانشجویان ترجمه منصور حکیم جوادی، انتشارات کیانوش (تهران) 1377

5- اوتیس و موریس، چگونه مطالعه کنیم، ترجمه عبدالحسین آل رسول انتشارات کتاب زمان (تهران) چاپ سوم 1363

6- پاشا شریفی - ح - و نجفی زند - ج - روشهای آماری در علوم رفتاری انتشارات سخن (تهران) 1376

7- سیف علی اکبر، روشهای مطالعه، انتشارات رشد تهران 1368

8- خوش نظر، معصومه، پایان نامه تحقیق در باره مطالعه و تحقیق جوانان دانشگاه آزاد اسلامی
1372

9- رسولی محلاتی سید هاشم، قصص قرآن (تاریخ انبیا) از آدم تا قائم، انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی 1377 (تهران)

10- طوسی، بهرام، مهارتهای خواندن، انتشارات ترانه (مشهد) چاپ چهارم 1371

11- میس، سی، ام، روانشناسی مطالعه ترجمه امیر فرهنگدپور مرکز دانشگاهی تهران چاپ دوم
1368